

Katowice, dnia 3 sierpnia 2021 r.

INFORMACJA Nr 20/2021/EW

w sprawie wypadku ciężkiego, zaistniałego w dniu 18 maja 2021 r. o godzinie 18⁵⁰ w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy w Rydułtowach, któremu uległ górnik pod ziemią, pracownik oddziału GP-R.

Wypadek zaistniał w przekopie zachodnim I na poziomie 1000 w odległości około 529 m od szybu Leon IV, przy tamie wentylacyjnej o numerze kopalnianym TR-2a.

Przekop zachodni I na poziomie 1000 o długości około 1258 m i przekroju poprzecznym 16,7 m², wykonany został pomiędzy chodnikiem głównym N-W1 w pokładzie 713/1-2 a przecinką transportową E1 w pokładzie 630/1-2 i przewietrzany był prądem powietrza, wytwarzanym przez wentylator główny. Wyrobisko to zaliczone zostało do pola metanowego I kategorii oraz klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego.

Na poziomie 1000 eksploatowany był układ transportu materiałów koleją podziemną po torach z rozstawem 550 mm przy użyciu lokomotyw spalinowych torowych, między innymi typu Ferit DLP140F13t o numerach kopalnianych 2 i 5. Układ ten obsługiwany był przez pracowników oddziału przewozu dołowego GP-R i obejmował przekop zachodni I na poziomie 1000 wraz ze stacjami: główną SG przy szybie Leon IV i materiałową SM-2 w chodniku głównym N-W1 w pokładzie 703/1.

W przekopie zachodnim I na poziomie 1000 w odległości od 529 m do 600 m od szybu Leon IV zabudowana była śluza wentylacyjna składająca się z dwóch tam o numerach kopalnianych TR 2a i TR-2b z drzwiami dwuskrzydłowymi. Tamy usytuowane zostały we wzajemnej odległości 71 m, a ich drzwi otwierane były mechanicznie przy pomocy kołowrotek i linek stalowych połączonych ze skrzydłami drzwi.

W rejonie tamy wentylacyjnej TR-2a zlokalizowane były stacje postojowe SP-5 i SP-5a, odpowiednio przed i za tamą.

Odległość pomiędzy krawędzią lokomotywy spalinowej torowej typu Ferit DLP140F13t a otwartymi skrzydłami drzwi tamy wentylacyjnej TR-2a wynosiła 0,85 m.

W dniu 18 maja 2021 r. na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 13³⁰ do obsługi układu transportu koleją podziemną na poziomie 1000 skierowany został maszynista lokomotyw z oddziału GP-R, który o godzinie 13³⁰ zgłosił do dysponenta na poziomie 800 manewrowanie lokomotywą o numerze kopalnianym 5 na stacji głównej SG oraz stacji materiałowej SM-2. W tym dniu na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 18⁰⁰ sztygar zmianowy oddziału GP-R skierował czteroosobową brygadę wraz z maszynistą lokomotyw do prac związanych z pobierką spągu w przekopie zachodnim I na poziomie 1000 w odległości od 796 m do 850 m od szybu Leon IV. Maszynista ten zgłosił do

dysponenta na poziomie 800 przejazd lokomotywą o numerze kopalnianym 2 do miejsca wykonania pobierki spągu.

Ponadto do prac związanych z budową tamy w chodniku 10-W1 w pokładzie 703/1 skierowany został sztygar zmianowy oddziału wentylacji WPP-R wraz z dyżurującym zastępem ratowniczym. Około godziny 18⁴⁵ maszynista lokomotywy o numerze kopalnianym 5 podstawiając materiał dla zastępu ratowniczego na stację materiałową SM-2 przejechał przez tamę TR-2a, a po zatrzymaniu się na stacji postojowej SP-5a zamknął ją, a następnie przejechał pod tamę TR-2b.

W tym czasie maszynista lokomotywy o numerze kopalnianym 2 podjechał przed tamę TR-2a lokomotywą z wozem przeznaczonym do jazdy ludzi, w którym znajdował się sztygar zmianowy oddziału GP-R wraz z 4 pracownikami tego oddziału. Wzrost prędkości powietrza spowodował samoczynne zamykanie się niezabezpieczonych skrzydeł drzwi tamy TR-2a. Jadący w kabinie maszynisty górnik próbował je odepchnąć lewym kolaniem. W wyniku wysunięcia lewej dolnej kończyny poza obrys lokomotywy została ona pochwycona i dociśnięta przez skrzydło drzwi tamy do korpusu lokomotywy.

Pierwszej pomocy poszkodowanemu udzielili pracownicy oddziału GP-R i wezwany dyżurujący zastęp ratowniczy. Po wytransportowaniu powierzchni, na nadszybiu szybu Leon IV pomocy poszkodowanemu udzielił lekarz, a następnie przetransportowano go helikopterem do Górnośląskiego Centrum Medycznego w Katowicach - Ochojcu.

Przyczyną wypadku ciężkiego było dociśnięcie zamykającymi się drzwiami tamy wentylacyjnej wystającej poza obrys lokomotywy lewej kończyny dolnej górnika do korpusu przemieszczającej się lokomotywy, w wyniku czego doszło do urazowej amputacji tej kończyny.

Do wypadku przyczyniło się:

- **niedopełnienie obowiązków przez osoby dozoru oddziału GP-R w zakresie organizacji i prowadzenia jazdy doraźnej, w tym tolerowanie sposobu przejazdu lokomotywą przez tamę wentylacyjną niezgodnie z regulaminem transportu,**
- **niedozwolona jazda maszynisty i górnika w kabinie lokomotywy,**
- **niezabezpieczenie skrzydeł drzwi tamy przed przypadkowym zamknięciem na czas przejazdu lokomotywy.**

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wstrzymał ruch zakładu górniczego Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy w Rydułtowach, w części dotyczącej prowadzenia przewozu lokomotywowego torowego pociągów w przekopie zachodnim I poziom 1000 m.

Wznowienie prowadzenia ruchu pociągów w przekopie zachodnim I poziom 1000 m uwarunkował doprowadzeniem do sprawności mechanicznego otwierania drzwi przejazdowych tamy wentylacyjnej TR-2a, zabudowanej w przedmiotowym wyrobisku od strony szybu Leon IV w odległości 529 m od tego szybu za pomocą kołowrotka oraz wykonaniem odbioru technicznego działania mechanicznego otwierania drzwi

przejazdowych tamy wentylacyjnej TR-2a za pomocą kołowrotka przez komisję powołaną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.